

SPRAWOZDANIE

dotyczące sprawozdania finansowego Urzędu Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej za rok budżetowy 2016 wraz z odpowiedzią Urzędu

(2017/C 417/30)

WPROWADZENIE

1. Urząd Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej (zwany dalej „Urzędem”, inaczej „EUIPO”), do dnia 23 marca 2016 r. znany jako Urząd Harmonizacji Rynku Wewnętrznego (inaczej „UHRW”), został ustanowiony rozporządzeniem Rady (WE) nr 207/2009⁽¹⁾, które zostało ostatnio zmienione rozporządzeniem (UE) 2015/2424⁽²⁾. Głównym obszarem działalności Urzędu z siedzibą w Alicante jest rejestracja unijnych znaków towarowych i zarejestrowanych wzorów wspólnotowych, które są ważne w całej UE.

2. W tabeli przedstawiono najważniejsze dane liczbowe dotyczące Urzędu⁽³⁾.

Tabela

Najważniejsze dane liczbowe dotyczące Urzędu

	2015	2016
Budżet (w mln euro) ⁽¹⁾	384,2	421,3
Łączna liczba personelu na dzień 31 grudnia	848	910

⁽¹⁾ Kwota budżetu obejmuje rezerwę na nieprzewidziane zdarzenia.

Źródło: Dane przekazane przez Urząd.

INFORMACJE LEŻĄCE U PODSTAW POŚWIADCZENIA WIARYGODNOŚCI

3. Przyjęte przez Trybunał podejście kontrolne obejmuje analityczne procedury kontrolne, bezpośrednie badanie transakcji oraz ocenę kluczowych mechanizmów kontrolnych w stosowanych przez Urząd systemach nadzoru i kontroli. Elementami uzupełniającymi to podejście są dowody uzyskane na podstawie prac innych kontrolerów (w stosownych przypadkach) oraz analiza oświadczeń kierownictwa.

OPINIA

4. Trybunał zbadał:

a) sprawozdanie finansowe Urzędu obejmujące sprawozdanie finansowe⁽⁴⁾ oraz sprawozdanie z wykonania budżetu⁽⁵⁾ za rok budżetowy zakończony w dniu 31 grudnia 2016 r.;

b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania,

zgodnie z wymogami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

⁽¹⁾ Dz.U. L 78 z 24.3.2009, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 341 z 24.12.2015, s. 21.

⁽³⁾ Więcej informacji na temat kompetencji i działalności Urzędu można znaleźć na jego stronie internetowej: <https://euipo.europa.eu>.

⁽⁴⁾ Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.

⁽⁵⁾ Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje sprawozdanie, które przedstawia zbiorczo wszystkie operacje budżetowe, i informację dodatkową.

Wiarygodność rozliczeń*Opinia na temat wiarygodności rozliczeń*

5. W opinii Trybunału sprawozdanie Urzędu za rok zakończony w dniu 31 grudnia 2016 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach jego sytuację finansową na dzień 31 grudnia 2016 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami regulaminu finansowego Urzędu i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Opierają się one na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń**Dochody***Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń*

6. W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony w dniu 31 grudnia 2016 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Płatności*Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń*

7. W opinii Trybunału płatności leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony w dniu 31 grudnia 2016 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Zadania kierownictwa i osób odpowiedzialnych za zarządzanie

8. Na mocy art. 310–325 TFUE oraz regulaminu finansowego Urzędu kierownictwo odpowiada za sporządzenie i prezentację sprawozdania finansowego zgodnie z powszechnie przyjętymi międzynarodowymi standardami rachunkowości sektora publicznego oraz za legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania. Do zadań kierownictwa należy także zaprojektowanie, wdrożenie i utrzymywanie systemu kontroli wewnętrznych umożliwiającego sporządzenie i prezentację sprawozdania finansowego, które nie zawiera istotnych zniekształceń spowodowanych nadużyciem lub błędem. Kierownictwo odpowiada również za dopilnowanie, by ujęte w sprawozdaniu finansowym działania, transakcje finansowe i informacje były zgodne z odpowiednimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi. Kierownictwo Urzędu ponosi ostateczną odpowiedzialność za legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw sprawozdania.

9. Przy sporządzaniu sprawozdania kierownictwo odpowiada za ocenę zdolności Urzędu do kontynuacji działalności, za ujawnienie, w stosownych przypadkach, problematycznych kwestii związanych z kontynuacją działalności oraz za prowadzenie rachunkowości przy założeniu kontynuacji działalności.

10. Do zadań osób odpowiedzialnych za zarządzanie należy nadzór nad sprawozdawczością finansową Urzędu.

Zadania Trybunału dotyczące kontroli sprawozdania i transakcji leżących u jego podstaw

11. Celem Trybunału jest uzyskanie wystarczającej pewności, że sprawozdanie finansowe Urzędu nie zawiera istotnych zniekształceń, a leżące u jego podstaw transakcje są legalne i prawidłowe, a także przedstawienie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie bądź innym organom udzielającym absolutorium, na podstawie przeprowadzonej przez siebie kontroli, poświadczenia wiarygodności dotyczącego wiarygodności rozliczeń oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u ich podstaw. Wystarczająca pewność oznacza wysoki poziom pewności, lecz nie stanowi gwarancji, że kontrola zawsze wykaże istotne zniekształcenia lub niezgodności, jeżeli takie istnieją. Mogą one być spowodowane nadużyciem lub błędem i są uważane za istotne, jeżeli można zasadnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie wpłyną one na decyzje gospodarcze podejmowane przez użytkowników na podstawie takiego sprawozdania.

12. W ramach kontroli stosuje się procedury mające na celu uzyskanie dowodów kontroli potwierdzających kwoty i informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym oraz legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw. Wybór tych procedur zależy od osądu kontrolera, w tym od oceny ryzyka wystąpienia – w wyniku nadużycia lub błędu – istotnych zniekształceń sprawozdania rocznego lub istotnej niezgodności transakcji leżących u jego podstaw z wymogami przepisów prawa Unii Europejskiej. W celu opracowania procedur kontroli stosownych do okoliczności (lecz nie na potrzeby sformułowania opinii na temat skuteczności systemu kontroli wewnętrznej) Trybunał, dokonując oceny ryzyka, bierze pod uwagę system kontroli wewnętrznej wykorzystywany do sporządzania i rzetelnej prezentacji sprawozdania oraz do zapewnienia legalności i prawidłowości transakcji leżących u jego podstaw. Kontrola obejmuje również ocenę stosowności przyjętych zasad (polityki) rachunkowości oraz racjonalności szacunków księgowych dokonanych przez kierownictwo, a także ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania.

13. Jeżeli chodzi o dochody, Trybunał weryfikuje dotacje otrzymane od Komisji Europejskiej i ocenia stosowane przez Urząd procedury poboru opłat i innych dochodów.

14. Jeżeli chodzi o wydatki, Trybunał bada transakcje płatnicze po tym, jak wydatki zostaną poniesione, zaksięgowane i zatwierdzone. Zaliczki bada się po przedstawieniu przez odbiorcę środków uzasadnienia ich właściwego wykorzystania oraz po przyjęciu tego uzasadnienia przez Urząd na drodze rozliczenia danej zaliczki, w tym samym roku lub w latach kolejnych.

Inne kwestie

15. Nie podważając wyrażonych przez siebie opinii, Trybunał zwraca uwagę na fakt, że w dniu 29 marca 2017 r. Zjednoczone Królestwo poinformowało Radę Europejską o decyzji dotyczącej wystąpienia z Unii Europejskiej. Umowa określająca warunki wystąpienia będzie przedmiotem negocjacji. Budżet Urzędu jest w pełni finansowany z opłat wnoszonych przez podmioty gospodarcze działające na terenie UE. Kwota opłat różni się z roku na rok w zależności od liczby rejestracji i przedłużeń znaków towarowych i wzorów. Decyzja Zjednoczonego Królestwa o wystąpieniu z UE może w przyszłości spowodować spadek dochodów Urzędu.

16. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM

17. Wskaźnik wykonania budżetu Urzędu był niski i wynosił 89 %, co wskazuje na nieprecyzyjne oszacowanie wydatków w budżecie na 2016 r. Precyzyjność budżetu Urzędu, w stosownych przypadkach uzyskiwana poprzez zastosowanie korekty, stała się kwestią o jeszcze większym znaczeniu w następstwie wprowadzonych niedawno zmian w rozporządzeniu ustanawiającym i rozporządzeniu finansowym Urzędu. Zmiany te polegały na określeniu mechanizmów, takich jak przekazywanie nadwyżek do funduszu rezerw⁽¹⁾, oraz odnośnych mechanizmów kompensacyjnych⁽²⁾ związanych z zabudżetowanymi kwotami.

UWAGI DOTYCZĄCE NALEŻYTEGO ZARZĄDZANIA FINANSAMI I WYNIKÓW

18. W 2014 r. Urząd ogłosił zaproszenie do składania wniosków w celu zawarcia czteroletniej umowy ramowej o szacowanej wartości rynkowej wynoszącej 30 mln euro na usługi doradcze obejmujące szeroki zakres działań, takich jak usługi audytowe, zarządzanie projektem, doradztwo ogólne i badania. Niemniej jednak w niektórych aspektach zarządzania w odniesieniu do postępowania o udzielenie zamówienia i późniejszego wykorzystania umowy ramowej wystąpiły niedociągnięcia. Cele i działania, które miały zostać zrealizowane, nie zostały określone wystarczająco precyzyjnie, by móc dokładnie oszacować zakres umowy ramowej. W rezultacie została ona w pełni wykorzystana już po dwóch latach i sześciu miesiącach. Co więcej, mimo szerokiego zakresu usług, które miały zostać objęte zamówieniem, i znacznych różnic w poziomie wydatków związanych z poszczególnymi działaniami nie zastosowano podziału zamówienia na części. Takie rozwiązanie mogło zachęcić do udziału mniejsze przedsiębiorstwa w związku z działaniami o niskiej wartości. Ponadto wymóg podania przez jednego wykonawcę z góry ustalonej ceny w odniesieniu do umowy ramowej spowodował, że konkurencja w zakresie ceny została osłabiona, a zależność od wykonawcy zwiększyła się. Urząd powinien zawsze, gdy to możliwe, rozważyć zawieranie umów z wieloma usługodawcami, ponownie otwierając konkurs.

⁽¹⁾ Art. 89 ust. 1 regulaminu finansowego Urzędu stanowi, że Urząd ustanawia fundusz rezerw, który będzie dysponował wystarczającymi środkami, by zapewnić ciągłość działania i wykonanie zadań w ciągu jednego roku, czyli równoważność szacunkowych kwot środków przewidzianych w tytułach I, II i III budżetu Urzędu.

⁽²⁾ Art. 139 ust. 4 i 6 rozporządzenia ustanawiającego Urząd stanowi, że co roku Urząd rekompensuje koszty poniesione przez centralne urzędy zajmujące się ochroną własności przemysłowej w państwach członkowskich, przez Urząd Własności Intelektualnej Państw Beneluksu oraz wszelkie inne właściwe organy powołane przez dane państwo członkowskie, które powstały w związku z określonymi zadaniami, realizowanymi przez te organy jako część funkcjonalna systemu unijnego znaku towarowego, w kontekście świadczenia różnych usług i w związku z różnymi procedurami. Obowiązek ten ma zastosowanie jedynie w zakresie, w jakim w przedmiotowym roku nie występuje deficyt budżetowy.

INNE UWAGI

19. Uprawnienia Urzędu związane z rejestracją znaków towarowych i wzorów na potrzeby europejskiego jednolitego rynku generują dużą ilość pracy tłumaczeniowej. Rozporządzenie ustanawiające Urząd przewiduje, że usługi tłumaczeniowe wymagane do funkcjonowania Urzędu zapewnia Centrum Tłumaczeń Organów Unii Europejskiej („CdT”), co sprawia, że Urząd jest największym klientem CdT. Urząd w coraz większym stopniu korzysta z rozwiązań wewnętrznych, takich jak pamięci językowe i tłumaczeniowe oraz związane z nimi oprogramowanie. Narzędzia te służą wprawdzie zwiększeniu gospodarności i wydajności Urzędu, lecz z perspektywy Unii Europejskiej obecna sytuacja może doprowadzić do powielania wysiłków i kosztów.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z ZESZŁOROCZNYMI UWAGAMI

20. Przegląd działań naprawczych podjętych w wyniku uwag zgłoszonych przez Trybunał w roku poprzednim przedstawiono w załączniku.

Niniejsze sprawozdanie zostało przyjęte przez Izbę IV, której przewodniczył Baudilio TOMÉ MUGURUZA, członek Trybunału Obrachunkowego, na posiedzeniu w Luksemburgu w dniu 12 września 2017 r.

W imieniu Trybunału Obrachunkowego

Klaus-Heiner LEHNE

Prezes

ZAŁĄCZNIK

Działania podjęte w związku z zeszłorocznymi uwagami

Rok	Uwagi Trybunału	Działania naprawcze (zrealizowane/w trakcie realizacji/ niepodjęte/brak danych lub nie dotyczy)
2013	Urząd posiada plan zapewnienia ciągłości działania oraz zarządzania w sytuacjach kryzysowych, zgodnie z którym około 25 funkcji musi być cały czas obsadzonych przez dyżurujących pracowników. Środki budżetowe na dodatki za dyżury są wprawdzie zatwierdzane co roku przez Komitet Budżetowy Urzędu, jednak wypłacona w 2013 r. kwota (402 458 euro) znacznie przekracza wysokość tego rodzaju dodatków wypłacanych przez inne agencje, które muszą zapewnić ciągłość działania.	zrealizowane
2014	W swoim sprawozdaniu dotyczącym sprawozdania finansowego Urzędu za 2013 r. Trybunał zakwestionował kwotę przekazaną na dodatki za dyżury (0,40 mln euro). W 2014 r. płatności te były jeszcze wyższe (0,44 mln euro). W listopadzie 2014 r. Urząd dokonał przeglądu swojej polityki i zredukował liczbę funkcji, za które przysługują dodatki za dyżury, z 25 do 17. Finansowe skutki tej decyzji powinny być widoczne od 2015 r. ⁽¹⁾ . Dziewięciu pracowników, z których siedmiu należy do kadry kierowniczej, otrzymało w ramach dodatku za dyżury po ponad 11 000 euro każdy.	zrealizowane
2015	W tytule III stwierdzono wysoki poziom przeniesień środków na 2016 r. Wyniosły one 12,9 mln euro, co stanowi 36 % środków, na które zaciągnięto zobowiązania w tym tytule (w 2014 r. było to 14,1 mln euro, czyli 38 %). Przeniesienia te związane były głównie z umowami o współpracy z urzędami krajowymi, które składają zestawienia poniesionych wydatków dopiero po zakończeniu roku.	nie dotyczy
2015	Świadczenie usług opartych na procedurze negocjacji, bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o zamówieniu, ogranicza konkurencję do jednej strony negocjującej i dlatego powinno być stosowane wyłącznie w wyjątkowych przypadkach. Stosując tę procedurę, w 2015 r. Urząd przedłużył sześć umów ramowych, a przedłużenie to dotyczyło usług o wartości 1,9 mln euro (w 2014 r. było to 12 umów ramowych na usługi o wartości 12,6 mln euro) ⁽²⁾ . Korzystanie z tej procedury przez Urząd nie może być uznane za „wyjątkowe”, biorąc pod uwagę liczbę, wartość i częstotliwość takich umów. Procedura ta nie spełniała też wymogów formalnych ⁽³⁾ .	zrealizowane
2015	Urząd zwraca część lub całość wynagrodzenia brutto oddelegowanych ekspertów krajowych ich pracodawcom. Jest to odejście od stosowanej przez Komisję praktyki, zgodnie z którą pracodawcy oddelegowanych ekspertów krajowych nadal opłacają ich wynagrodzenia. W 2015 r. zwrócono w ten sposób 1,9 mln euro.	zrealizowane

Rok	Uwagi Trybunału	Działania naprawcze (zrealizowane/w trakcie realizacji/ niepodjęte/brak danych lub nie dotyczy)
2015	Z dniem 31 grudnia 2015 r. dziewięciu pracowników Urzędu oddelegowano w interesie służby do Izby Odwoławczej Urzędu. Regulamin pracowniczy UE nie przewiduje jednak takiej delegacji ⁽⁴⁾ .	Zrealizowane ⁽⁵⁾

⁽¹⁾ W 2015 r. Urząd wypłacił 285 242 euro w ramach dodatku za dyżury. Do otrzymania tego dodatku uprawnione były osoby pracujące na 13 stanowiskach.

⁽²⁾ Umowy ramowe przedłużone na podstawie art. 134 ust. 1 lit. f) rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 1268/2012 (Dz. U. L 362 z 31.12.12, s. 1).

⁽³⁾ Zgodnie z art. 134 ust. 3 rozporządzenia delegowanego (UE) nr 1268/2012.

⁽⁴⁾ Art. 37 lit. a) rozporządzenia nr 31/EWG, 11/EWEA ustanawiającego regulamin pracowniczy urzędników i warunki zatrudnienia innych pracowników Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (Dz.U. 45 z 14.6.1962, s. 1385/62).

⁽⁵⁾ W 2016 r. Urząd podjął dodatkowe działania, by zapewnić niezależność Izby od Urzędu.

ODPOWIEDŹ URZĘDU

17. Urząd zgadza się, że kwestia precyzyjności budżetu Urzędu nabrała jeszcze większego znaczenia w następstwie wprowadzonych niedawno zmian związanych z jego finansowaniem oraz zmian w rozporządzeniu ustanawiającym i regulaminie finansowym określającymi takie mechanizmy, jak przekazywanie nadwyżek do funduszu rezerw, próg działań w ramach współpracy UE oraz mechanizm kompensacyjny, związane z zabudżetowanymi kwotami. Dlatego też Urząd w przyszłości skoncentruje się szczególnie na opracowaniu dokładniejszych budżetów, w stosownych przypadkach, poprzez korektę budżetów przedkładaną organom zarządzającym Urzędu w odpowiednim momencie, dzięki czemu zostanie zachowany ich prognozowy charakter.

18. Urząd przyjmuje do wiadomości uwagi Trybunału.

Wstępną wartość umowy ramowej trudno było oszacować podczas przeprowadzania przetargu, ze względu na to, że specyfikacje celów i działań obejmujących ostatnie dwa lata kontraktu były bezpośrednio powiązane z Planem Strategicznym 2020 ⁽¹⁾ (SP2020), który w tym czasie nie był jeszcze szczegółowo opracowany. Niemniej należy zauważyć, że przeprowadzono odpowiednie działania naprawcze w kolejnej umowie ramowej, w której szacowane wielkości odpowiadają szczegółowemu wykazowi wykonanych działań.

Jeżeli chodzi o potencjalne wykorzystanie części, Urząd rozważy je w przypadku przetargów o podobnym charakterze.

Odnosnie do uwagi Trybunału dotyczącej zneutralizowanej konkurencji cenowej oraz zwiększonej zależności od wykonawcy w wyniku oczekiwania ofert o ustalonej cenie od pojedynczych wykonawców, należy zauważyć, że jedynie 50 % konkretnych umów podpisanych w ramach tej umowy ramowej zawiera stałe ceny. W tym kontekście Urząd powołał zespół specjalistów zajmujących się zarządzaniem kontraktami w całej instytucji oraz przyjął ramy zarządzania dostawcami umożliwiające mu ocenę właściwości ofert o ustalonej cenie oraz, w stosownych przypadkach, powrót do innego mechanizmu kontraktowego, takiego jak „Quoted Times & Means” lub, w ostateczności, „Times & Means”. Ponadto ponowne otwarcie mechanizmu konkurencyjnego pociąga za sobą zwiększone koszty administracyjne i okazuje się bardziej czasochłonne niż pozostałe rozwiązania.

Również w stosunku do kolejnych umów ramowych Urząd stosuje mieszane wielokrotne umowy ramowe, częściowo kaskadując je, a częściowo ponownie je otwierając w odniesieniu do usług o tym charakterze.

19. Akty założycielskie zarówno CdT, jak i EUIPO, stanowią jedynie, że CdT dostarcza usługi tłumaczeniowe, dzięki którym Urząd może funkcjonować. EUIPO liczy na usługi CdT nie tylko w zakresie wszelkich niezbędnych tłumaczeń, ale również w zakresie wykonywania zadań dodatkowych, takich jak edycja i opracowywanie terminologii. Niemniej, tak jak każda inna unijna agencja lub organ, Urząd jest związany zasadą rzetelnego zarządzania finansowego i uznaje, że płaconie za tłumaczenia już zamówione oraz opłacone w przeszłości nie jest zgodne z tą zasadą.

Jak wskazał Trybunał Obrachunkowy, EUIPO pozostaje głównym klientem CdT, generując ponad połowę jego przychodu w 2016 r., nawet biorąc pod uwagę, że Urząd wykorzystuje pamięci tłumaczeniowe dotyczące własności intelektualnej ⁽²⁾, utworzone na podstawie tłumaczeń dotyczących własności intelektualnej, powstałych w ciągu ostatnich 20 lat. W 2016 r. z tych pamięci można było uzyskać 96 % terminów potrzebnych do tłumaczeń dotyczących własności intelektualnej. 4 % treści dotyczących własności intelektualnej wymagających przetłumaczenia przez CdT kosztowało Urząd 15,5 mln euro.

Zgodnie ze swoją misją EUIPO zawsze starał się oferować użytkownikom systemów rejestracji praw własności intelektualnej najlepszą jakość za najniższą możliwą cenę, aby w ten sposób wspierać unijną przedsiębiorczość. W związku z tym Urząd obniżył opłaty za znak towarowy o 50 %, co stanowi oczywisty zysk dla użytkowników, szczególnie MŚP. Oszczędności związane z wyżej opisaną praktyką odegrały rolę w tej znaczącej obniżce.

Odnosnie do wyrażonej przez Trybunał Obrachunkowy obawy dotyczącej potencjalnego powielania wysiłków i związanych z nimi kosztów na poziomie Unii Europejskiej Urząd uważa, że utrzymanie i ponowne wykorzystanie dostępnych mu archiwów nie stanowi poważnego kosztu, ani nie wiąże się z poważnym wysiłkiem. Urząd nieprzerwanie dokonuje analizy sposobów zapewniania najwyższej jakości za poniesione koszty w ramach istniejących ram prawnych.

CdT jest kluczowym partnerem umożliwiającym Urzędowi wypełnienie jego misji. Uwzględniając postęp w rozwoju tłumaczeń automatycznych, Urząd uważa, że sprawą najwyższej wagi jest wspólne podejmowanie działań leżących we wspólnym interesie strategicznym w najbliższej i przewidywalnej przyszłości w celu stworzenia nowoczesnego i zrównoważonego modelu biznesowego, który będzie służył jednakowo wszystkim zainteresowanym stronom.

⁽¹⁾ SP2020 odnosi się do wieloletniego programu prac, obejmującego działania i projekty do zrealizowania w latach 2016–2020.

⁽²⁾ W praktyce pamięć tłumaczeniowa oznacza ponowne wykorzystanie segmentów pochodzących z wcześniej wykonanych tłumaczeń i uznaje się ją za tłumaczenie wstępne.